

upravno, politično, kulturno in javno življenje in s tem vred naravno, tudi gospodarsko. Z eno besedo, Maribor bo postal pravo središče skoro vse bivše spodnje Štajerske, Mežiške doline in Prekmurja, mesto, popolnoma enakopravno drugim mestom naše države, ki bo s svojo oblastjo podrejeno samo indirektno Beogradu, to je, centralni vladi. Pomena te pridobitve danes še niti ne moremo oceniti, spoznali ga bomo komaj sčasoma.

Ker smo s tem načrtom še takorekoč dobili v roke pravico soodločevanja pri razmejitvi naše mariborske oblasti, je torej tudi naša dolžnost, da pazno motrimo nadaljnjo tozadevno delo, da ne bomo potem naenkrat postavljeni pred gotovo nespremenljivo dejstvo. Pred vsem je treba razčistiti vprašanje razmejitve na jugu, napram ljubljanski oblasti, kjer nam je imlje vladin načrt ves politični okraj Brežice, razen majhnega dela sodnega okraja Kozje ter sodni okraj Laško. Istotako pa je važno tudi vprašanje Dolnje Lendave, ki ima po vladinem načrtu pripasti varaždinski oblasti. Delitev Prekmurja gotovo ni umestna in zdrava in zato bi bilo treba nastopiti z vsemi silami, da se Prekmurje v celoti, kakršno je danes, prideli mariborski oblasti. To pa je delo tako naših zastopnikov v parlamentu, kakor tudi vseh lokalnih faktorjev, a pred vsem ljudstva samega. Tu ne smejo igrati glavno in odločilno ulogo interesi poedincev, temveč volja ljudstva, za katero gre, seveda, če se ta volja da kriti s pravičnimi interesi države in ni naperjena iz tega ali onega nepoštenega namena proti njim.

Neoziraje se pa na ta še odprta in sporna razmejitvena vprašanja, bo mariborska oblast gotovo ena najboljših, ker bo lepo zaokrožena in je bila tudi že po svoji preteklosti večinoma enoten kompleks. Vsled česar tu notranja izgradba in organizacija ne bo težka, ker si interesi poedinov delov oblasti ne bodo nikjer nasprotovali. V tem oziru bo mnogo na boljšem, kakor pa n. pr. ljubljanska, kjer so interesi Gorenjske n. pr. precej različni od interesov Dolenjske in obratno. Imela pa bo mariborska oblast naravno tudi svoje težkoče in te težkoče bodo tvorila največ prometna organizacija. V tem oziru bo čakala novo oblast važna naloga, da uredi ves promet v oblasti v znamenju novih samoupravnih mej.

Dan urešničenja naših najtoplejših želj torej ni več tako daleč, za to pa je treba, da se za ta dan tudi pripravimo, da nas ne bo prehitel. Treba je, da že sedaj

Arkady Averchenko:

Silni in slabotni.

I.

Nekoč sem se v vrtu svojega poletnega bivališča podil in igral z drobno štiriletno punčko.

Njene drobne nožice niso poznale utrujenosti — tekla je po stezicah, kakor veter, jaz pa, veliki, silni in zdravi človek sem hitro zasopihal. Vsedel sem se na klop in sklenil, da se ne ganem z mesta, pa naj se zgodi karkoli.

»Poslušaj!« — je rekla punčka in me vlekla za brezmočno povešeno roko; — »Torej pojdi že vendar!« —

»Kam?«
»No, tjakajle — — k staremu stolpu. Tam je mnogo dreves.«

»Zakaj?«
»Tam visi taka dolga vrv.«
»Pa kaj na tem če visi?«
»Vzdigneš me kvišku pa bom vlekla zanj.«

Punčka ni ljubila kompliciranih iger. Primitivna »igra z vrvjo«, ki si jo je izmislila ravno pred pol ure, jo je navduševala.

»To je seveda strašno veselo, to si lahko mislim!« — sem skeptično zagodrnjal.

mislimo na namestitve novih oblastniških uradov, obastniške skupščine itd. To je naša naloga, katero zanemarjati bi bil velik greh, ki bi se nedvomno prej ali slej maščeval.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/10.—1/11. ure
in ob četnikih od 1/19.—1/20. ure

Notranja in zunanja politika.

* **Albanija prosi pomoči!** Kako poročajo iz Londona, je albanška vlada zaprosila pri antanti za pomoč proti grožnji njenih mej s strani Jugoslavije in Grčije. Ubogi »nedolžni« Albanci

* **Obsedno stanje na Slovaškem** Da se obvaruje red in mir, je praška vlada proglasila nad vso Slovaško obsedno stanje ter ustavila delovanje vseh porotnih sodišč.

* **Poslaniška konferenca in madžarsko vprašanje** »Polit. Parisien« javlja sledeče podrobnosti o posvetovalnih poslaniških konferencah o madžarskem vprašanju: Konferenca je v prvi vrsti posvetila svoje delo temu, da od strani skrbi male antante ter da uredi nujno vprašanje usode Karla Habburškega. Vendar pa je bila mnenja, da je ultimatum, katerega namerava poslati mala antanta Madžarski brezpomemben, ker je že v svoji tozadevni not zahtevala od budimpeštanske vlade odstranitev Karla in njegove rodbine, če se to izvrši z njegovo privoljenjem ali ne. Kakor se zdi, doslej na to še ni pristal. Radi madžarske vojske je sklenila konferenca, da bo strogo pačila na to, da se razpusti in razoroži ter bo pri tem upoštevala rade volje tudi nasvete male antante. Kar se tiče oškodnine, katero naj bi plačala Madžarska maj antanti radi mobilizacijskih stroškov, je konf. renca mnenja, da Madžarska ni dolžna tega storiti, ker so te državi mobilizirale na svoj račun in ne vsled krivde Madžarske. Ki je storila vse, da prepreči restavracijo Habburžanov ter je izžaden Karlov poizkus tudi sama preprečila.

* **Della Torretta ne priznava obveze grofa Sforze.** Kako poročajo iz Rima je della Torretta izjavil napram predsedniku reške vlade Zanelli, da je sporazum sklenjen med Italijo in Jugoslavijo za časa grofa Sforze nesprejemljiv ter da bo sedanja Italija pod njegovim vodstvom vztrajala odločno na zahtevi, da se Baroš dodeli reški državi. Če je ta vest resnična, potem bi morala naša vlada na to sregovoriti končno svojo najodločnejšo besedo, kajti igranja

»No, pojdimo!«
»Ne grem!«
»Ali po-ojdimo!«
»Za nič na svetu.«
»Pa zakaj?«
»Bojim se.«
»Česa?«

Trenutek sem premišljeval, potem sem leno odgovoril:

»Roparijev.«
»Nič se ne boj. Kar pojdimo.«

»Vidiš kako si ti hitro pripravljena — »kar pojdimo!« Kaj pa, če skočijo roparji izza grmovja in nas bodo hoteli umoriti?«

»Nič se ne boj. Morda nas pa ne bodo umorili.«

Zdrsnil sem s klopi na pesek, skril glavo med dlani in zajokal:

»Jaz se bo-ojim, bo-ojim! Oni me bodo umorili — — —«

Globoka nežnost se je zalesketala v punčkinih očeh. Dolgo me je gladila s šibko, drobno ročico po glavi, potem me je potrepkala po glavi in pokroviteljsko izjavila:

»Ničesar se ne boj, pojdi! Jaz te ubram.«

In v tem trenutku me je to dete imelo najbrž zelo rado v svojem detinskem srčku — mene velikega, strahopetnega, slabega človeka — — — Predstavljalo

in slepomišenja z Barošem s strani Italije je bilo že dovolj.

* **Konferenca nasledstvenih držav v Portorose.** V soboto je bila otvorjena v Portorose v Istri konferenca nasledstvenih držav bivše avstroogrške monarhije. Na tej konferenci so zastopane Italija, Jugoslavija, Rumunija, Madžarska, Avstrija, Češkoslovaška, Poljska, Francija in Anglija. Namea konference je urediti ona skupna vprašanja, ki so ostala vsled razpada Avstroogrške doslej še nerešena.

* **Pred abdikcijo kralja Konstantina.** Po vestih iz Svice je grški ministrski predsednik Gounaris pri svojem zadnjem posetu v Parizu izjavil, da bo v kratkem izposloval, da se bo kralj Konstantin zopet odločeval prestolu.

* **Svica in cesar Karl.** K vestem časopisja, da bo antanta protestirala pri švicarskem zveznem svetu proti temu, da ni dovolil poskrbel za nadzorstveno straženje cesarja Karla, izjavlja zvezni svet, da za to ni prejel od nikogar nobenega mandata in da se v ostalem nima nihče pravice vmešavati v popolnoma notranje zadeve švicarske azilne pravice.

* **Grof Karolyi pri češkoslovaškem konzulu.** O priki proslave osvoboditve Čehoslovakov, 28. t. m., ki se je vršila pri češkoslovaškem konzulu v Splitu, je posetil konzula tudi v bližini Solita bivačji grof Karolyi ter ga zaprosil, naj sporoči predsedniku Masaryku in ministru Benešu njegovo absolutno vdanost in željo, da bi v bodoče obstajali med Madžarsko in Češkoslovaško najpristnejši odnosi.

Zanimivosti.

Koliko veljajo vladarji. — Komična drama. — Prvi znaki nove svetovne vojne. — Morska voda kot surovina. — Nova velika brezžična postaja. — Radji v Kongu.

Na vprašanje, koliko veljajo vladarji, odgovarja v »Arbeiter Zeitung« statistika, ki kaže, koliko še danes velja nemški narod Viljem Hohenzolern, čeprav je car v pokoju. Leta 1918. je ob begu v Holandsko odnesel 650.000 mark, tekom leta 1919. mu je poslala nemška vlada od prodanih privatnih posestev 65 milijonov mark, a l. 1920. zopet 3.200.000 mark. Tako je ta car v penziji pojedel v teh treh letih gotovo sedemdeset milijonov mark ter se še zmirom pogaja z nemško vlado glede svojih privatnih posestev. Viljem celo preti, da se vrne v Nemčijo, če mu ne plačajo vsega, kar je »njegovo«.

Neko nedelo se je v Trstu odigral komičen slučaj. V ulici Giovanni Boccacio je na cesti pretopal neki človek mlado dekle. Oba sta bila oblečena, kakor pravijo Tržačani »cone gente della mala vita« torej zelo slabo in njiu obnašanje

si je, da je njena ročica za me edina opora na tem krutem svetu. In vidno je bila v njenem čustvu tudi lahna senca — ponosa kulturnega človeka, ki je prepričan, da ni nikake nevarnosti proti strahopetnemu, praznovernemu divjaku. Povedal bom, pri kaki priložnosti sem se spomnil na oni malenkostni doživljaj s štiriletno punčko — — —

II.

Nekoč, ko sem sedel v družbi štirih znancev, sem tako mimogrede omenil: »Te dni odidem na Krim.«
Jelena Nikolajeva pravi: »Je-li mogoče? Tudi jaz sem pripravljena na pot tjakaj. Kdaj odidete?«
»Koncem tega tedna.«
»Moj bog! Jaz ravno tako! Ali greste preko Odese ali naravnost?«
»To mi je vseeno. Grem lahko tudi čez Odeso.«

»Izborno. Potem gremo skupaj. Bo vselejše. Potovanje je za samotno žensko tako ali tako — strašno neprijetno — «
Poklonil sem se:
»Zelo sem vesel. Smatrajte me za svojega družabnika.«

Moj prijatelj Perepletov se je pričel nervozno gibati na svojem sedežu. Pomislno me je pogledoval, čez nekaj časa

je bilo tudi podobno staromeškemu tržaškemu prebivalstvu. Fant je tako pretopal dekle, da se je zgrudilo nezavestno. Ljudje, ki so to videli se hoteli naskočiti grozoviteža. Neki kovač je hotel celo s kladivom nanj. Slaba bi se godila fantalinu, ko bi v tistem trenutku ne prišel gospod, ki je razjasnil razjarjenemu občinstvu, da gre tu le za posnetek filma družbe R. P. T. v Trstu. To pa ni preprečilo neke ženske, ki je igralcu prisilila dve močni klofuti. Komaj so jo spravili od njega. Kaj se vse lahko dogodi igralcem!

»Daily Telegraph« poroča iz Južne Amerike, da se tam doli že čuti nemška konkurenca. Tam se nemški poljedelski stroji, železni in jekleni izdelki n. pr. prodajajo po 45 do 60 odst. ceneje kot ameriški in angleški izdelki. Dopisnik poziva domače prodcente, naj svoje cene po možnosti znižajo. — Tega angleški producenti pač ne bodo napravili v posebno veliki meri, pač pa bodo začeli domačo javnost šuntati proti nemškemu »ekspanzionizmu«.

Na Norveškem se je osnovala družba »Denorske Saltvaerker«, ki bo iz morske vode proizvajala na leto okrog sto ton kovinskega magnezita. V resnici se nahajajo v slani vodi soli, iz katerih se da izločiti čist magnezit, ki je po učniškem mnenju še veliko bolj pripravna kovina, kot pa aluminij, lito železo in jeklo.

Novo veliko brezžično postajo so tvorili v Sealsfildu pri Oxfordu. Ta postaja je le prva v celi skupini velikih postaj, ki jih nameravajo otvoriti v britskem imperiju. Nje valovi bodo segali 3200 km daleč, v ugodnih prilikah pa bodo lahko vzeli najoddalnejšo točko britanske posesti s tem krajem.

Listi poročajo iz južne Afrike, da so našli velika ležišča dragocene kovine radija v belgijski koloniji Kongu.

Dnevna kronika

— **Osebna vest.** Vladni koncipist dr. Vladimir Fahn je premeščen iz Celja v R. dovluco.

— **Zrtev »katoliške« hujskarije.** V Smilavžu pri Novi Stiti na Dolenjskem je tamošnji župnik plašil neko 18 letno Antonijo Gudnik, da je zagrešila neudosten gren, ker se je udeležila »neke narodne veselice«. Dekle si je te župniškovne besede tako gnalo k srcu, da se ji je omračil um in so jo morali prepeljati v blaznico na Studenec.

— **Begunci!** Ojdek za socialno skrb opozarja s tem vse begunce, da ugodnost brezplačnega prevoza zanje in njihovo selitveno blago v staro domovino preneha nepreklicno z 31. dec. t. l. Kdor se torej še namerava izseliti, naj se požuri in ne zamudi zadnje prilike, ker se poznejšim prošujam nikakor ne bo moglo ugoditi. Pripominja se tudi, da

vstal in mi po strani namignil, naj ma sledim.

»Kaj je?« — sem ga vprašal, ko smo stopili v drugo sobo.

»Ali si ti vendar popolnoma znorel, moj dragi! — — — Zakaj si si obesil na vrat to žensko?«

»Saj je vendar jako srčkana, ali mar ne?«

»Toliko slabše! Potovati s srčkano žensko?«

Glas njegov je preroško zazvenel: »Ne boš imel zase prostega niti dneva, niti ure! Njen lakaj boš, njena sobarica, sluga, postrešček. Moral jo boš krmiti in napajati. Odgovoren boš za vse njene porabljenosti stvari, za vsako zamudo vlakov, za pomanjkanje prostora, za to, da pri oknu vleče, ali za to, da bo preveč vroče. Zgodaj zjutraj boš moral iskati milo in zobni prašek, ki ga je nekeje pozabila in tekatil na kolodvor po čaj. Ponoči boš moral stati na straži, da bi nikdo ne vstopil v njen kupe, popravljati ji boš moral odejo, s katero bo pokrita in ki ji bo vsak trenutek zdrsnila na tla. Ob štirih zjutraj jo bodo pričeli boleti zobje in ti boš moral tekatil za kakim sredstvom proti temu — — — Za prtljago boš moral samo ob sebi umevno skrbeti ti — za svojo in za njeno — sobe v hotelih boš moral preskrbeti ti zase in za njo in se-

se mora odslej vsak begunec, ki je italijanski državljan, pisмено obrniti na italijanski konzulat v Ljubljani za potni list, ki ga naše oblasti potem le vidirajo. Ker dosedanjih propustnic ne smejo več izdajati.

— Srebrno poroko praznujeta danes v Ljubljani naš znani prvobornilci jugoslovenskega vseučiliški profesor in pisatelj dr. Fran Ilešić ter njegova soproga Ana, rojena Kraljeva iz Kanala ob Soči. Srebrnima poročencema na mnoga leta!

— Avtonomistično izjavo „kulturnih delavcev“ so na svojem zborovanju v Ljubljani prošli petek odklonili z 32 proti dvema glasovoma slovenski zdravniki.

— Komisarijata železniške policije sta bila na ukaz ministrstva ustanovljena v Celju in v Ptuj. Ona komisarijata železniške obmejne policije v Mariboru.

— Samomor Slovenca v Zagrebu. V Zagrebu se je ustrelil v levo senco bivši glasbenik ter sedanjí verižnik Josip Jančar, doma iz St. Vida pri Ljubljani. Jančarju v zadnjem času njegovi trgovski posli niso več uspeli, kar ga je tako potrla, da je šel prostovoljno v smrt.

— Smrtna kosa. V noči od petka na soboto je umrl v Celju znani opat Franc Ogradi. Ogradi je bil vedno zaveden Jugosloven ter je bil radi tega pri Nemcih in nemčurjih hudo osovražen.

— Tekma kozaške konjenice, ki se je vršila prošle nedelje pri nas v Mariboru, se je vršila včeraj popoldne v Celju. Kakor v Mariboru, tako je tekma tudi v Celju lepo uspela. Obisk je bil velik.

— Deset-dinarske novčance, ki so bile naročene v Ameriki, so že izdelane. Prva partija je dospela v Beograd. Kadar bo dospela še druga partija, bodo te novčance takej izročene prometu.

— Iz Ptuja Na dan Vseh svetnikov bo poto na slovenskem pokopališču v Rogoznici pevsko društvo „Zasja“.

— Aretacija v Ptuj. V Ptuj je bil aretiran radi javnega nasilja Ivan Bastolo, mizar v Strinju.

— Cvetlični dan je priredilo Kolo jugoslovenskih sester včeraj v Ptuj v korist uboge dece ptujkega okraja.

— Rezervni častniki so si ustanovili v Ptuj svoje društvo. Društvo obsega ves politični okraj Ptuj.

— Iz Marenberga. Ze zadnjič smo poročali, da je župnik Mörtl, ki je koroški begunec, zopet ušel nemški pridige, sedaj pa je ta gosod imenovan celo za devana. Radovedni smo, če je dobil to odlikovanje za omenjeno uvedbo nemških pridig?

— Prostovoljno gasilno društvo v Gaberju pri Celju priredi v nedeljo, dne 6. novembra t. l. v gostilniških prostorih g. Svella v Gaberju Martinov večer s prijetno godbo in plesom, bogatim srečovanjem, dražnjo goske itd.

stavljati obed zanj in zase — — — Ne, ti si popolnoma znorel.

Vzdihnil sem, zasmeljal in po mojem obrazu se je razlil izraz tihe udanosti v usodo (kot, da sem se v tem trenutku videl v zrcalu — — —)

»Nič zato — — — Kako naj si pomagam! Bog ve, morda pa le ne bo tako hudo.«

»Tako? No, bomo videli.«

Njegov glas je zvenel suho, zlovestno.

III.

Dogovorili smo se, da odidemo v soboto ob 11. zvečer.

Manikalo je 20. minut do odhoda vlaka. Prišel sem s svojim kovčkom, potlačil ga pod divan I. razreda, sam pa sem se podal na izprehod po ogromni dvorani II. razreda.

»Moj bog! Glej ga, tukaj je,« — se je pojavil za mojim hrbtom znan glas. — »In jaz vas med tem iščem, iščem — — — cel kolodvor sem že prebežala.«

»Tako, tako, bodite pozdravljena. Kako se kaj imate?«

»Ne vem — — — Vidim nekako dvorano — počakajmo si mislim, pojmo poslušat.«

»Ali ste že kupili vozne listke?«

»Kakšno listke?« — sem se začudil.

(Koniec prih.)

Za topla in mrzla jedila kakor tudi najboljše namizna vina je preskrbljeno. Vstopnina 2 D. Začetek ob 4. uri pop. Ker je čisti dobiček namenjen izključno za nabavo gasilnih potrebščin, predvsem gasilske cevi, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— Bosanske vesti. Nacionalizacija sarajevske pivovarne je odgodena ter je zaenkrat imenovan s strani pokrajinske vlade je tajnik direktorije g. Dušan Gjokić. — Protestna zborovanja proti povratku Karla na Madžarsko so se vršila v Tuzli, Mostaru, Banjaluki in Sarajevu. — Sarajevsko trgovstvo je slenilo, da ne prizna občinskega sodišča za pobijanje draginje. — Kakor pri nas, tako je zadnji sneženi vihar napravil tudi v Bosni obilo škode. Med drugim je pretrgal tudi telefonske zveze s Sarajevom in sarajevski listi so bili tako cele štiri dni brez poročil.

— Istrijski Rinaldo Rinaldini. Čudne razmere so zavladale v naši tužni Istri, odkar je prišla pod italijansko gospodarstvo. Poleg drugega se je v tej deželi razpaslo celo najhujše razbojništvo, katero vodi neki Stoković, pred katerim trepeče vsa Istria, neizvzemši karabinierjev. Stoković se pojavi s svojo razbojniško bando sedaj tu, sedaj tam, toda v roke pravice le ne pride. Dosedaj je izvršila njegova banda že preko 50 umorov. Italijanske oblasti so razpisale na njegovo glavo 1000 lir, katero bodo sedaj povišali na 10.000 lir. Jugoslovenske prebivalstvo v Istri pa je prepričano, da ga Italijani nalašč pustijo ropati, da drže tako v strahu naše ljudi. Popolnoma neverjetno to ni.

— Zito kot kurivo. Po poročilu trgovske komore v Okrahmi v Ameriki so tamonjši farmerji slenili uporabiti letošnji pridelek zita za kurivo in sicer radi tega, ker morajo za premog za tono plačati 12-50 dolarja, dočim dobe n. pr. za rž, če jo prodajo, za tono komaj 7-25 dolarja. Tako bodo, medtem ko umira v Rusiji ljudstvo od gladi, v Ameriki z žitom — kurili.

— Strašen vihar v Floridi. V Floridi v Ameriki je razjatal prošle tedne strašen vihar, ki je napravil na milijone dolarjev škode. Najhuje je trpelo mesto Tampa, kjer je vihar porušil krog 5.0 hiš.

Mariborske vesti.

Maribor, 31. oktobra 1921

m Hlmem. Poročil se je včeraj ob 8. uri zjutraj v stolnici naš urednik g. Rudolf Ozim z gđ. Rijo Kodrčevo. Obilo sreče!

m Poročil se je včeraj v stolnici g. Rado Tipl z gospico Nušo Verasovo. Nevestina priča je bil g. Filip Jančar, ženinova pa g. Korošak. Bilo srečno!

m Prijateljica uradništva. je vsekakor »Jugoslavija«; v svojem prijateljstvu gre celo tako daleč, da napada dobrodelno plesno prireditev, katero priredi mariborsko uradništvo včlanjeno v uradniški obednici dne 12. novembra. Veselico priredi članstvo obednice, preko 120 uradnikov in uradnic, da si z eventualnim dobičkom nabavi prepotrebna živila za predstoječo zimo, ker je znano, da so živila vsak dan bolj draga. Uradniška obednica v Mariboru je gotovo tako važna ustanova za našo tukajšnje uradništvo, kajti daje mu dnevno hrano za 24 K, da bi je ne mogel nadomestiti nobeden prenapet strankar. Mesto, da bi »Jugoslavija«, ki se ob vsaki priliki, kadar ni potreba, širokousti, da ji je pri srečo dobrobit uradništva, pomagala pri delu ustanove, ki je najboljša pomoč uradništvu pa jo napada. To si bo uradništvo dobro zapomnilo za prihodnje volitve, kar se pa tiče firme »uradniški ples«, mislimo, da ima preko 120 uradnikov, ki pripada vsem državnim in privatnim uradom v Mariboru, popolno pravico nazvati svojo prireditev uradniško. Taki napadi so podli in list, ki jih priobčuje ni vreden, da ga človek, najmanj pa uradnik, vzame v roko.

m Razmere v mestni plinarni. V naši mestni plinarni so zaposleni še vedno sami zagrizeni nemčurji, ki se seveda previdno skrivajo pod plašč internacionale pri socijalni demokraciji. Med njimi so nahaja tudi neki koroški begunec I. W., zaveden Slovence, vsled česar jim je seveda trn v peti ter ga nadlegujejo in šika-

nirajo na vse mogoče načine. Nekoč, ko mu je izginil koks, so ga, ker jih je osumil, da so ga mu oni vzeli, pretepli ter tožili zaradi razžaljenja časti so pa pri razpravi tožbo izgubili. Drugič so ga dejansko napadli in tudi ranili, tako da je moral iskati pomoči pri zdravniku. Vsled tega napada je bil eden izmed te nemčurske bande obsojen na plačilo globe 200 K, 240 K za bolečine ter povrnitev vseh stroškov. To pa vse ni nič pomagalo, napadali in šikanirali so ga dalje in sedaj pri ravnatelju, oziroma pri inženirju zahtevali, da zavednega Slovenca I. W. odpusti. Inženier se jih je najbrže zbal in bo Slovenec tudi najbrže res odpuščen. To so razmere, ki kličejo po temeljiti remeduri. Če se je preganjalo v Mariboru Slovence pod Avstrijo radi njihove zavednosti, tega sedaj v Jugoslaviji ne bomo dopustili. Zato pozivamo mestni svet, da napravi v mestni plinarni red ter počuti nemčurske prenapeteže, da so časi, ko so oni gospodarili v Mariboru za vedno končali.

m »Jugoslovenski informator«. Z ozirom na vesti, ki so se pojavile v časopisu, da bodo financirali list »Jugoslovenski informator« oče Godovskega, znani lekarnar Feller v Stubi na Hrvaškem, »Prva hrvatska štedionica« in tvrdka Kugli v Zagrebu, izjavljajo sedaj omeneni potom g. Fellerja v časopisu, da jim o kakem financiranju tega lista ni nič znanega in da tega sploh niso nikoli nameravali. G. Feller pa izjavlja še posebej, da za eventuelne obveznosti mladega Fellerja-Godovskega ni odgovoren in da ga nič ne brigajo.

m Prihodnja gradbena sezona v Mariboru. Prve tri gradbene sezone po osvojenju v Mariboru so bile tako insolventne, kakor morda v nobenem drugem mestu naše države. Gradbeno delo je v teh treh sezonah pravzaprav bilo enako ničli. Edino kar se je gradilo je bilo par barak in nekaj adaptacijskih del, nove stanovanjske zgradbe ni bilo pravzaprav niti ene. Zdi pa se, da se bo s prihodnjo gradbeno sezono pričelo tudi v Mariboru s čisto novim življenjem. Gradbena družba »Hitrozid« namerava, kakor smo že svoječasno poročali, pričeti z gradnjo malih stanovanjskih hiš v velikem obsegu. Če se izvedejo njeni načrti, kakor so zasnovani, potem bo do prihodnje jeseni dogotovljenih do 50 novih stanovanjskih hiš. Istotako pa se pripravlja na prihodnjo gradbeno sezono tudi tvrdka Kiffmann, ki namerava postaviti tudi več stanovanjskih hiš. Dalje obstoje načrti za zgradbo novih tovarnih in drugih industrijskih podjetij in končno bodo prihodnjo sezono gradile tudi — banke. Kakor drugod, se izvede namreč tudi v Mariboru vladna odredba, po kateri so banke dolžne zgraditi si lastne hiše tako za svoje urade, kakor tudi za svoje nameščenice. Stanovanjska oblast je bankam že dostavila tozadevne zahteve, na katere so po večini banke tudi že pristale. Po tej zahtevi morajo banke do 1. januarja 1922 imeti že potrebne stavbene parcele in tudi gradbene načrte, z gradbo pa morajo pričeti že takoj spomladi, tako, da bodo nove stavbe do jeseni že popolnoma gotove in uporabne za namestitev. Poleg bank pa bodo morala graditi tudi nekatera druga milijonska podjetja, posebno stanovanjske hiše za svoje uslužbence. Tako se nam obeta za prihodnjo gradbeno sezono živahno življenje, ki bo gotovo na najtemeljitejši način rešilo našo stanovanjsko bedo.

m Obvestilo. Počeni s 5. novembrom t. l. je pri D. brzovlakih 3, 4, 9 in 10 ukinjen sprejem lokalnih potnikov na progi Maribor-G. Rakov in obratno. Navedene vlake smejo uporabljati le potniki v tranzitu preko naše države potniki iz inozemstva v našo državo in potniki iz naše države v inozemstvo. Vlakom 7/507 in 508/8 bo priklonjen v Mariboru oz. Zagrebu po 1. voz vseh 3 razredov, ki bo služil lokalnemu potništvu prometu med Mariborom in Zagrebom.

m Od 25. okt. t. l. veljavni stenski vozní red Juž. žel. list I. se dobijo pri osebnih blagajni na Glavnem kolodvoru. Cena 4. dinarje.

m Vse vpopolnce Južne železnice pozivamo, da predložijo svoje legitimacije v svrhu prolougne na poznej. do 20. novembra t. l. v šoli na glavnem kolodvoru. Načelstvo.

m Petje na pokopališčih. Jutri dne 1. novembra budeta pela žalostnik zdužena pevka zbor »Glasbene M. tice« in »Drave« na vojaškem pokopališču v Pobrežju ob 1/2 15. in na mestnem pokopališču ob 16. uri.

m Rešilni kurz. Vodstvo prostovoljne gasilnega oddelka nam javlja da prične v petek, dne 4. novembra, pod priznanim vodstvom šefa zdravnika rešilne postaje g. dr. Karela Ipavica, nov rešilni kurz. Aktivni člani rešilnega oddelka so obvezani posecati redno ta kurz. Nečlan tako gospodje, kakor dame, ki se zanimajo za kurz, naj se javijo v pisarni prostovoljne požarne brambe na Koroški cesti št. 12., ali pa prvi večer ob otvoritvi kurza dne 4. novembra pri voditelju kurza g. dr. Ipavicu. Poset kurza nečlane ne obvezuje k vstopu v rešilni oddelek. Slovenci Slovenke, porabite ugodno priliko, da potem ne bo nepotrebnih pritožb, da nimamo naših ljudi, ki bi bili sposobni za to službo!

m Novo požarno brambo namestavljajo baje ustanovili v Studencih.

m Hitro je dobil stanovanje delavec Zalokar, ki je bil kot iz službe izstopiši podčastnik vržen iz vojašnice. Zalokar je naložil vse svoje pohištvo z ženo in otroci na dva voza ter jih peljal pred stanovanjski urad, ki je imel ravno svojo sejo. Stanovanjski urad mu je vsled tega nakazal prvo stanovanje, ki je bilo slučajno prazno in Zalokar je tako prišel pod streho prej kakor vsi drugi, ki čakajo že cele mesece zama na stanovanje.

m Aretacija. Naši varnostni organi so aretirali neko Jospino Majhen, ker je osumljena, da je bila v zvezi z nekimi mednarodnim železniškim tatom Francem Kibajem, ki je bil — jako značilen — nekaj časa tudi kurir francoske misije v Zagrebu. Majhen, ki se je izdajala tudi za Jospino Klein, je bila aretirana na podlazi tralice, katero je izdal ljubljanski policijski komisariat na tozadevno prošnjo graške policije.

m Zakonska idila. Ključavničar Anton Rozman, st. 40 let v Veljanski ul. št. 8 ima boljšo polovico, ki prav gotovo ne pripada »nežnemu spolu«, prej morda »bojevitemu spolu«. To je skusil prav nazorno sinčiti, ko se je vrnil domov precej v »višjih sferah«, kar pa bi jevi polovici ni bilo po godu. Ko se je Anton pravil že v posteljo, se je njegova »boljša« polovica pripravila nadenj ter ga pošteno obdelala z nohti po obrazu, tako, da je bil nenadoma ves v krvi. Ker vsled tega ni mogel tako hitro presoditi pridoljenih ran, je bil prepričan, da je težko ranjen; zato se je nemudoma odpravil na rešilno postajo, kjer je tudi izjavil, da je težko ranjen. Ko so ga pa izprali, so konstatarali na njegovo veliko radost, da v »domaćem boju« zadobljene bridke rane niso tak bridke, še manj pa smrtno nevarne. Če so se sedaj že pričela mirovna pogajanja in kako potekajo nam ni znano.

m Med sostanovanci. V Trubarjevi ulici št. 5 stanuje v skupnem stanovanju več delavcev. Ker živimo v nevarnem času je naravno, da se nervoza pojavi včasih tudi v tem »penzionatu«. Tako se je nervoza pojavila nenadoma tudi danes zjutraj in povzročila, da je prišlo do prepira in pretepa, pri katerem je neki mladenič udaril s stolom po glavi 60letnega občinskega delavca Gasparja Zupančiča ter mu prebil celo, tako, da je moral G-spar iskati pomoč na rešilni postaji, kjer so ga danes ob 7. uri zjutraj obvezali.

m 4 milijone K dobite v najsrečnejšem slučaju pri igranju V. razreda državne loterije na eno samo srečko. Vsaka druga srečka je dobiček, zato ne pomišljate dolgo in kupite srečke doglej so še na razpolago, pri blagajni glavne pošte.

m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe profesorja Kutčeka.

1253

Kultura in umetnost.

x V Varaždinu je umrl 26. t. m. znameniti slikar Ivan Mucet.

x Razstava v Zagrebu. Danes je bila zaključena v Zagrebu X. l. razstava »Prometna Salona«. Razstava je potekala v dobi ko je bila odprta 3000 oseb. Med drugimi kupci razstavljenih umetnin

je bilo tudi zagrebško prosvetno poverništvo, ki je kupilo več del za moderne galerije.

Karel Havliček Borovský. Češki narod siadi te dni stoletnico svojega velikega novinarja, pesnika, pisatelja in narodnega boritelja Karla Havlička Borovskega. Borovský je bil rojen 31. oktobra 1821 v Borovi na Češkem, umrl pa je dne 29. avgusta 1856. Havliček je moral radi svoje narodne zavednosti mnogo pretrpeti; avstrijske oblasti so ga preganjale, bil je tri leta celo interniran na Tirolskem, in še ob smrti je avstrijska oblast prepovedala državnim uradnikom udeležiti se njegovega pogreba. Havliček je pri nas znan najbolj po „Kristu sv. Vladimira“, ki je preveden tudi na slovenščino.

Sport.

P.O.L.N.P. Seja se preloži na sredo 2. novembra.

S. K. MAK : S. K. Korotan. V prvenstveni tekmi Korotan:MAK je premagal Korotan z rezultatom 5:3 (3:2). Igra je bila odprta, precej surova od strani MAK-a. V drugem polčasu je bil vsled surove igre izključen desni branilec MAK-a. Sodnik g. Frankl je bil sigurnejši kot navadno.

Maribor: II. naraščaj Maribora je premagal II. naraščaj Rapida z 6:1. I. naraščaj Maribora pa je premagal I. naraščaj Rapida z rezultatom 3:0. Rezerva Maribora je podlegla kompletiranemu prvemu moštvu Rapida samo z 3:1 za Rapid. V prvenstveni tekmi je pa premagal Korotan Mariborski atletski klub z 5:3 (3:2). Sodnik g. Frankl. S to tekmo se je plasiral Korotan na četrto mesto v prvenstveni tabeli; za njim pride še Svoboda in Ptuj. O tretjem in drugem mestu odloči še ponovno prvenstveno tekmovalje med MAK-om in Rapidom, ker imata oba kluba isto število točk in isto gol-diferenco. Prvo mesto zasluži končno uveljavno s prednostjo 3 točk S.S.K. Maribor.

S. S. K. Maribor gostuje jutri v torek 1. novembra v Ljubljani, kjer tekmuje s prvaki Slovenije S.K. I. Ijijo.

S. S. K. Celje naznanja, da bode tekoma prihodnjih dni potom nabirateljih pol pobiral prispevke za zboljšanje svojih gmočnih razmer. Ker se nima urejenega športnega prostora in mu je vsled slabih materialnih razmer vsako nadaljnje delo onemogočeno, apelira na javnost, da vsak po svoji možnosti podpira društvo, ki s svojim delovanjem stremi za tem, da vzgoji zdravo in čvrsto mladino, ki bo temelj naše mlade države.

Ceškoslovaška : Jugoslavija. Jugoslavija porazena z 6:1. Prvi polčas vodi Jugoslavija z 1:0. Drugi polčas pada goal na goal. Sijajni nastop Čahov. Tekma se je pričasnno končala vsi d reme. Ostra kritika o postavi jugoslov. nogom. reprezentance.

Kino.

I. mariborski bioskop. „Rumen vrab“, največji ameriški, senzacionalni film te seže, se bode predvajal od srede 2. pa do vključno petka 4. novembra. Ta film, ki je bil povsod z najboljšim uspehom predvajan, ima krasne slike iz severnega tečaja, vrstolom e senzacije, monumentalno opremo, izborne igralce in verjetno zelo logično in napeto vsbino. V soboto pričnejo „Bratje Karanazovi“, krasna drama po romanu Dostojevega.

Mestni kino. „Posebnosti Folly Caprice“, ameriška drama v 5 činih se predvaja v torek, sredo in četrtek.

Mestni kino v Ptuj. Jutri 1. novembra se predvaja belški film „Senca ne ure“. Začetek ob 20. uri.

Gospodarstvo.

Mariborsko seljsko poročilo. Na svinjski sejem, dne 28. oktobra 1921 se je pripeljalo 401 prašica in 4 koze. Tižne ene so bile siedeče: Mladi prašiči, 3—4 tednov stari, komad od 80 do 100 K; — 6 tednov stari, kom. od 150 do 200 K; — 8 tednov stari, kom. od 280 do 350 K; — 6 mesecev stari, kom. od 700 do 800 K; — 10 mesecev stari, k. od 900 do 1400 K; prašiči, 1 leto stari, kom. od 1800 do

2000 K; 1 1/2 leta stari, kom. od 2500 do 3500 K; plenenske svinje za 1 kg žive t. z. od 26 do 28 K; pol pitane svinje za 1 kg mlve teže od 34 do 36 K; koze, kom. od 120 do 150 K.

Novi zakonski načrt za poljedelstvo. V zadnjih dneh se izdeluje v ministrstvu za poljedelstvo novi zakonski načrt za zaščito, povzdigo in napredek poljedelstva. Ti načrti so: Zakon o poljedelstvu. Po tem zakonu se razdeli vsa država na poljedelske direkcije z direktorjem na čelu, kateremu so prideleni štirje strokovnjaki za poljedelstvo, živinorejo, sadjarstvo, vinarstvo in za zadrugarstvo ter po potrebi tudi za ostale panoge. Osnova tega zakona se predloži v odobrenje ministškemu совету, vsem gospodarskim zadrugam in zakonodajnemu odboru. Vinogradski zakon, s katerim se bo namirala produkcija in prodajavina ter obdelovanje vinogradov. Zakon o zavarovanju živine, kar je eden najpotrebnejših zakonov. Zakon o zavarovanju setve proti suši in drugim vremenskim nesrečam. O vseh teh zakonih bomo še natančneje poročali.

Našim naročnikom!

Nekateri naši naročniki nam dolgujejo naročnino za „Tabor“ že po več mesecev in nekateri celo od novega leta. Sedaj moramo uravnati račune in za to smo poslali vsem tem zamudnikom račune in opomine. Kdor bi računa ne poravnal do 1. novembra, mu bomo ustavili brez pardona nadaljno dopošiljanje lista ter iztirjali sodnijskim potom zastali dolg. Nepotrebne stroške naj si potem pripiše vsak samemu sebi.

Uprava „Tabora“.

Afroditita.

Roman, Prev. Rušan.
(Konec.)

»Ubogi Vej!« je rekla otožno. »Če me res tako zelo ljubiš, kakor praviš, potem naj ti bogovi odpuste, kar si storil — sebi in meni!«

Nato je vzela svetilko ter svetila po ozkem hodniku preko dvorišča do vrat. Tu je svetilko ugasnila in postavila na tla.

»Tako,« je rekla. »Kakor, da ni nikdar gorela. Po kateri poti kreneva?«

»Po cesti. Dvajset stadij proti jugu zavije pot na glavno cesto, ki pelje v Melaso in Halikarnas.«

»V Melaso,« je ponovila Nejera.

Molče sta stopala dalje. Za kakih deset minut sta prišla do nasipa na zapadni obali. Tu je bilo ono mesto, kjer je Vej nekoč v ljubosumnosti napadel Akontija.

Morje je bilo mirno. Veličastno se je razprostiralo zvezdno nebo nad tiho pokrajino.

»Iz teh valov je izšla boginja!« je rekla Nejera. »Tu se je rodila Afroditita, ki daje ljudem srečo in tugo. Kdor leže tukaj k večnemu počitku, najde večni mir, tudi če mu v življenju ni naklonila svoje milosti. Odpusti mi boginja vsemogočna, da sem preganjala onega, katerega sem tako neizmerno ljubila, ljubila z vso močjo svoje duše. Odpusti mi in ne daj, da blo-di moja duša brez mlru okoli, tudi če me ne pokopljejo po obredu!«

»Kaj ti je, Nejera?« je vprašal Vej, ki je stal na strani ter samo na pol razumel njene besede.

V tem trenutku so se zaslišali težki koraki vojakov, ki so zasledovali zločinca — Veja. Bili so že v Nejerinem stanovanju, koder so dobili o njem zanesljive vesti.

»Najera!« je kričnil Vej, ves iz sebe. Ona ga ni več slišala. Zadnjikrat je še zamahala z rokami, potem pa je izginila v globočini. Voda je močneje pljusnila ob skalo, potem pa je bilo zopet vse mirno.

Predno se je Vej zavedel, so ga zgrabili vojniki. Ni se upiral. Strašni dogodek

ga je popolnoma uničil. Za njega je bilo vse končano. S povečeno glavo je stopal med vojaki, udan v svojo usodo.

Drugi dan je bilo v mestu zopet vse v starem tiru. Haridim je zopet prevzel vladu in ni pozabil, koliko je dolžan o-poziciji. Najpoprej je izpolnil geruzijo z Olorjevo napredno stranko. Olori samega pa je imenoval za svojega osebnega pomočnika. Tudi z Ikarijo je sklenil ozke, prijateljske zveze.

Melanip, kateremu se takoj zopet ponudili službo svečenika, je to ponudbo odklonil. Njemu je zadostovalo prepričanje, da je doprinesel boginji najlepše žrtve, ko je združil dvoje ljubečih src. Prosil je samo, naj domesti ukradeni kip boginje roka, ki je za to najbolj sposobna, roka Akontija. Prepričan je, da bo ta

mladi umetnik svoje delo častno izvršil. Ko je Konon izvedel, kaj se je zgodilo, je pobegnil v Paflagonijo. Še-le čez mnogo let se mu je na Akontijevo prošnjo dovolil povratek v domovino.

Čez mesec dni so donele v Miletu svatovski pesmi, ki so častile mladi par — Kipido in Akontija. Vse mesto je bilo v cvetju. Vsi so bili veseli in zadovoljni in še pozno v noč so svetile po vsem mestu baklje. Nebeška godba je svirala okoli talamane, kjer je najlepša devojka Miletu pred svojim izvoljencem sklenila pajčolan — Kipida, zemeljska podoba nesmrtni Afroditu.

Konec.

Glavni urednik: Radivoj Rehak.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Hiša, enonadstropna z dvema lokalom za trgovino, se čene prola. — Naslov se izve v upravi lista. 1718 2-1

Dobra vrtna zemlja, 50 m² in 10 vozov gnojila se proda. Völker, Kersnikova ul. 1. 1720

V torek 1. novembra pojedina jetrnih, krvnih in pečenih klobas

gostilni „Pri zvezdi“
Korška est 43

Točila se bodo pristna nova in stara v na.

Za obisk se priporoča
1716 J. A. Dergas.

Nahrbtniki

za planine v raznih velikostih iz jadranske in druge rumenorene platna, gube za roke, brkovi za žulvanje, mreže za konje, žoge za nogomet, gonilni jermenji od pa

iv. Kravos, Maribor
Aleksandrova c. 13.

Citajte in razširjate povsod naš list „TABOR“

Fotografski atelje v Mariboru

je otvoril +1487
Anton Mancini v Francopanski ul. 39.

Izvirne modne slike, kakor tudi vsa v to stroko pada oča dela. Slike za legitimacije izgovor v 24 urah.

KNJIGOVEZNICA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU, OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA- JOČA DELA. IZVRSBA. SOLIDNA! CENE ZMERNE!

KAVARNA „CENTRAL“.

Danes in vsak dan

KONCERT

domačega salonskega orkestra PERC-COMELLI.

Program za danes:

- | | |
|------------------|------------------------------|
| 1. Grieg: | Siegurd Jorsalfar |
| 2. Offenbach: | „Orfej v podzemlje“. |
| 3. Winterhalter: | Spomin na Maribor |
| 4. Parma: | Sloven-ke cvetke |
| 5. Puccini: | „Madame Butterfly“ |
| 6. Winterhalter: | Valse lento |
| 7. Parma: | a) „Ksenia“, b) Srbske pesme |
| 8. Verdi: | „Rigoletto“ |
| 9. Gounod: | Ave Maria |
| 10. Klinta: | Slovan-ki polposni in razno. |

1731

Začetek ob 20. uri. Vstopnina prosta.

Večjo

trgovino

z špecerijskim blagom vzamem v najem ali vstopim kot poslovodja. Položim kavcijo. Cenjene ponudbe poslati na

Ivan Vidmar, trgovec z mešan. blagom
Maribor, Vrtna ulica št. 8.

Jajca iz hladilnice prodaja vsak dan na Glavnem trgu s portno društvo

Matheis, Suppanz & Co.
Komad po K 2.80